

آزمون ۵ از ۱۰

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دهم - مرحله پنجم
(۱۴۰۰/۱۰/۲۴)**

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱)

۱. گزینه ۲ درست است.
معنی کلیه واژه‌ها:
فرج: (از میان رفتن غم و رنج - گشایش - گشایش در کار) بیغوله: (کنج - گوشه‌ای دور از مردم)
اهلیت: (شایستگی - لیاقت) طمأنینه: (آرامش - قرار) مخمصه: (سختی - دشواری - گرفتاری)
۲. گزینه ۴ درست است.
اصلاح سه واژه نادرست:
(غارب: میان دو کتف) (تناور: تنومند - فربه - قوی جثه) (بر خوردن: در میان قرار گرفتن)
۳. گزینه ۴ درست است.
اصلاح موارد نادرست:
زهی: هنگام اظهار خشنودی یا شگفتی از چیزی یا ...
کنگره: واژه‌ای فرانسوی به معنای مجمعی از ...
خورجینک: خورجین کوچک، کیسه‌ای که معمولاً از پشم درست می‌کنند و ...
۴. گزینه ۱ درست است.
در هر یک از گزینه‌ها دو غلط املائی دیده می‌شود، ولی در گزینه پاسخ، یک غلط یافت می‌شود. غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
بی‌مئونت ← بی‌معونت (به معنی بدون کمک) - اسطماع ← استماع * عظیمت ← عزیمت - مهک ← محک *
قادران ← غادران (به معنی افراد حيله‌گر) - قوائد ← قواعد
غلط املائی در گزینه پاسخ: آذار ← آزار
۵. گزینه ۳ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
ضلال ← زلال * تحمت‌اندیشان ← تهمت‌اندیشان * عَدَرها ← قَدَرها.
۶. گزینه ۳ درست است.
چهار غلط املائی و اصلاح آن‌ها عبارت‌اند از:
ضخاد ← زهاد * اباد ← عباد * مسروف ← مصروف * بقاء ← بقاع
۷. گزینه ۱ درست است.
موارد غلط و اصلاح آن‌ها:
(ب) زندگی‌نامه ← خاطره‌نگاری * (ه) قرن ششم ← قرن پنجم
۸. گزینه ۲ درست است.
نوع - ک در گزینه‌ها:
(۱) تشبیه (شباهت) (۲) تصغیر (تحقیر) (۳) تناسب (نسبت) (۴) تحبیب
(-ک) در «درمک» به معنی چند درم ناچیز و اندک است.
۹. گزینه ۱ درست است.
(واو) پیوند یا ربط بین دو جمله قرار می‌گیرد. بنابراین در گزینه پاسخ (یک‌رنگم و در کوی دورنگیم ...) جمله اول: «یک‌رنگ هستم» است و (واو) بعد از آن پیوند / ربط نامیده می‌شود.
نوع واو در گزینه‌های دیگر:
ساز و برگ: میانوند * بال و پر: عطف * آتش غم‌خانه و باد چراغ کوکب: عطف
۱۰. گزینه ۲ درست است.
بررسی موارد منظور:
(۱) قصه (هم‌آوای غصه) فرقت ≠ وُصلت * محنت ≠ شادی (رابطه معنایی تضاد)

۲) آموزگار (دو تلفظی: آموزگار - آموزگار) یوسف - یعقوب * یعقوب - صبر * عشق - درد * یوسف - زلیخا و (رابطه معنایی تناسب)

۳) عالم (هم آوای عالیم) قصه (هم آوای غصه) پادشاه (دو تلفظی: پادشاه - پادشاه) صورت ≠ سیرت (رابطه معنایی تضاد)

۴) قصه (هم آوای غصه) صورت ≠ سیرت (رابطه معنایی تضاد) توجه: یوسف (دو گفتار دارد و دو تلفظی نیست).

۱۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی نقش ضمائر پیوسته:

۱) توانمش: او را (مفعول) توانمش: او را / به او (مفعول / متمم) در مصراع دوم هیچ ضمیر پیوسته‌ای دیده نمی‌شود. (م: شناسه است).

۲) یادم: از من (متمم) فراموش‌کاریت: فراموش‌کاری تو را (مضاف‌الیه / گروه مفعولی)

۳) دلش: دل او (مضاف‌الیه / گروه نهادی) سرشکم: سرشکم من (مضاف‌الیه / گروه نهادی)

۴) بخت شورم: مرا (مفعول) زخم‌کاریت: زخم‌کاری تو (مضاف‌الیه / گروه متممی)

۱۲. گزینه ۱ درست است.

مضاف‌الیه‌ها در گزینه‌ها:

۱) عشق - دل - غم - غمخواری - رقیب (۵ مضاف‌الیه)

۲) تو - لعل - تو - تو (۴ مضاف‌الیه)

۳) من - شاهد - مقصود (۳ مضاف‌الیه) توجه: چینش دستوری مصرع ← از چهره، نقاب شاهد مقصود را انداخت.

۴) باد - صبا - آه - بی‌گناهی (۴ مضاف‌الیه)

نکته: مقصود از مضاف‌الیه، اسمی است که به اسم دیگری اضافه شده باشد. در پایه‌های بالاتر مفاهیم جدیدی از مضاف‌الیه را خواهید آموخت.

۱۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی سجع‌ها در هر گزینه: (توجه: فقط شناخت انواع سجع کافی است).

۱) شیر - مار (متوازی) شرز - گرز (متوازی) فضل - عقل (متوازی)

۲) باران - خوان (مطرف) رحمت - نعمت (متوازی) بی‌حساب - بی‌دریغ (متوازن) را - جا (متوازی) رسیده - کشیده (متوازی)

۳) شهد - نخل (متوازن) فایق - باسق (متوازی) شده - گشته (مطرف)

۴) جاه - خیر (متوازن) فانی - باقی (متوازی) نبندد - آرد (مطرف)

۱۴. گزینه ۴ درست است.

در تمام گزینه‌ها، همه تشبیه‌ها دارای دو رکن مشبه و مشبه‌به هستند، ولی در گزینه پاسخ غیر از مشبه و مشبه‌به، ادات تشبیه نیز دیده می‌شود. بررسی ارکان:

۱) زلف (مشبه ۱) شب (مشبه‌به ۱) بناگوش (مشبه ۲) روز (مشبه‌به ۲) آن [قد] (مشبه ۳ و ۴) بالای صنوبر (مشبه‌به ۳) درخت رطب (مشبه‌به ۴)

۲) تو (مشبه ۱) آفتاب (مشبه‌به ۱) کوتاه‌نظر (مشبه ۲) مرغ شب (مشبه‌به ۲)

۳) سلسله موی دوست (مشبه ۱) حلقه دام (مشبه‌به ۱) بلا (مشبه ۲) دام (مشبه‌به ۲)

۴) شخص دلستان (مشبه) سرو (مشبه‌به) ماند (ادات تشبیه)

۱۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده در هر گزینه:

الف) بو (ایهام به دو معنی ۱- عطر ۲- آرزو) فاقد تشبیه و جناس

ب) برآید (ایهام به دو معنی ۱- طلوع کند ۲- امکان‌پذیر باشد) جناس (سرآید - برآید) تشبیه (تو به ماه)

ج) پروانه (ایهام تناسب که معنی اول آن یعنی «حشره»، مورد نظر نیست، ولی معنی دوم آن یعنی «اجازه و رخصت»، پذیرفتنی است) جناس (هر - سر) تشبیه (کسی به شمع)

د) ایهام (لاله‌رویی به دو معنی ۱- زیبا ۲- خاکی که از آن لاله می‌روید). جناس (پا - تا * بر - سر) تشبیه (رو به لاله)

۱۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- (۱) هیچ مجاز و تضادی در بیت دیده نمی‌شود. (دل در معنای حقیقی است، «چشم دارم کنایه از انتظار دارم».)
- (۲) مجمر استعاره از دل - دود استعاره از آه و ناله * «سودا» ابهام دارد به دو معنی ۱- فکر و خیال ۲- سیاهی.
- (۳) تشبیه (زندگی به بحر) (حوادث به نهنگ) (تن به کشتی) (مرگ به رسیدن به ساحل)، ولی بیت فاقد سجع است.
- (۴) جان بخشی بر (عقل). بیت فاقد حسن تحلیل است.

۱۷. گزینه ۳ درست است.

معانی (باز گرفتن) در هر گزینه:

- (۱) دریغ داشتن، مضایقه کردن (۲) اخذ کردن، به دست آوردن، حاصل کردن
- (۳) گرفتن (۴) متوقف ساختن، مانع شدن

۱۸. گزینه ۲ درست است.

مفهوم همه گزینه‌ها، «دلجویی و کسب رضایت از همه» است، ولی مفهوم گزینهٔ پاسخ، سلوک و رفتار طبق خواسته‌ها و علائق خود است.

۱۹. گزینه ۴ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ، «اعتبار و سرافرازی آزادگان» است. (آزادگان با شهادت خود آبرو می‌خرند).

۲۰. گزینه ۲ درست است.

مفهوم عبارت سؤال و گزینه پاسخ «به کار بستن عزم و همت بیشتر» و «عدم نومیدی» است. مفهوم گزینه‌های دیگر:

- (۱) مدارا و سازگاری با دشمنان
- (۳ و ۴) محتوای ظلم‌ستیزی دارد.

۲۱. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت سؤال: «عدم نیاز به ابراز حاجتمندی در نزد خالق» است که مفهوم متضاد آن در گزینه پاسخ مشاهده می‌شود (لزوم ابراز حاجتمندی)

مفهوم گزینه‌های دیگر: (۱) همه موجودات مشغول عبادت هستند. (۴) آگاهی خالق تو از نیازها و اسرار

۲۲. گزینه ۴ درست است.

مفهوم گزینه‌ها:

- (۱) تأکید بر رازداری
- (۲) خداگونگی و معرفت خداوند
- (۳) نیازمندی موجودات به آن بی‌نیاز مطلق
- (۴) اتکا به خداوند و قطع امید کردن از غیر او

۲۳. گزینه ۲ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ، توصیه به سکوت است. (نه حفظ اسرار)

۲۴. گزینه ۱ درست است.

در گزینه پاسخ، فضیلت عشق باعث ظلم و جهل انسان است (به عبارتی، جهل، مثبت و قابل تقدیر است)، ولی در گزینه‌های دیگر جهل منفی است (هرچند به ظاهر، سبب راحتی و اعتبار باشد).

۲۵. گزینه ۳ درست است.

مفهوم عبارت سؤال «عزت و قربت نیما یوشیج در بین افراد روزگار خود و بعد از آن» است که در گزینهٔ پاسخ مشهود است. مفهوم گزینه‌های دیگر:

- (۱) عشق و شوریدگی عاشق مورد پسند معشوق است. (۲) ناز معشوق، نیاز عاشق است.
- (۳) جذبۀ معشوق بر عاشق

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أَنْظُرُ» فعل امر است، مضارع ترجمه شده است. / «لَا تَنْتَظِرُ» فعل نهی است، منفی ترجمه شده است.

گزینه ۳: «قَالَ» فعل ماضی است، مضارع ترجمه شده است.

گزینه ۴: «مِی نَگرم» / «مِی گویند» / «نگاه نمی‌کنم»

۲۷. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أَخْبِرَ: خَبر کرد» فعل ماضی است. «نَا: ما را» مفعول است. / «همسایه‌مان را»

گزینه ۲: «همسایه‌مان را» / «حَدَّثَ» فعل ماضی است. / «الشُّوَارِع: خیابان‌ها» جمع است.

گزینه ۳: «جَار: همسایه» مفرد است. / «خِیَابَان» / «بَاخِبِر کردند» «بَاخِبِر می‌کنیم»

۲۸. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «تَعَلَّمَ: می‌دانی»، جمع ترجمه شده / «تِیَار: جریان»

گزینه ۳: «فَهَمِیدَ» / «ثَلَاث: سه» عدد اصلی است. / «بُود»

گزینه ۴: «سِی»

۲۹. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «رَبّ: پروردگار»

گزینه ۲: «خَدای شما»

گزینه ۴: «کَم» ترجمه نشده است.

۳۰. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «یَوْمِ الثَّلَاثَاء: روز سه‌شنبه» / «سَتَتَعَقَّد: برگزار خواهد شد» فعل مستقبل است که به‌صورت مضارع ترجمه شده / «مِن

هَذِهِ الْأَسْبُوع: از این هفته»

گزینه ۲: «سُومِین رُوز» / «صَالَة: سالن» مفرد است که جمع ترجمه شده / «بَرگَزَار می‌شود»

گزینه ۴: «یُوم: روز» مفرد است که جمع ترجمه شده.

۳۱. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «إِخْوَتِی: برادرانم» / «ف: پس» / «تَصِیْرُ: می‌شود» فعل مضارع است که ماضی ترجمه شده است.

گزینه ۳: «بَرادرانم» / «مِی کاشت» ماضی استمراری ترجمه شده است.

گزینه ۴: «حَبَة: دانه» / «مِی کارند» / «تا ... شود»

۳۲. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: «وَلِی: سرپرست» / «أَمَنُوا: ایمان آوردند» ترجمه نشده / «يُخْرَجُ: خارج می‌کند» فعل متعدی که به‌صورت لازم

ترجمه شده است.

گزینه ۲: «دوستدار» / «هدایت می‌کند»

گزینه ۳: «الظُّلَمَات: تاریکی‌ها» جمع است، مفرد ترجمه شده / «مِی فرستد»

۳۳. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: «تخرَّج: دانش آموخته شد»

گزینه ۲: «نُسِمَى: می‌نامیم» فعل مضارع است که ماضی ترجمه شده است.

گزینه ۳: «انْتَفَع: سود برد» / فعل در اول جمله مفرد می‌آید و بنابراین، «سود بردند» درست است.

۳۴. گزینه ۱ درست است.

«حَيْر: حیران کرد»

۳۵. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «الْجندی الخامس: سرباز پنجم»

گزینه ۲: «واقفان: مثنی»

گزینه ۴: «إِنَّ: همانا، به درستی که، قطعاً، بی‌گمان» / «واقف: مفرد»

ترجمه درک مطلب:

جسم برای زندگی به غذا نیازمند است و همچنین به اکسیژن نیاز دارد. با نفس کشیدن اکسیژنی که در هوا است به ریه‌ها وارد می‌شود. هوا همچنین برای صحبت کردن لازم است. هوایی که از ریه‌ها خارج می‌شود، از راه حلق عبور می‌کند؛ به‌طوری‌که تارهای صوتی که تحت تأثیر عبور هوا هستند، تکان می‌خورند؛ مانند تارهای آلات موسیقی و هنگامی که صحبت می‌کنیم این صداها به‌وسیله حرکات صورت، لب‌ها و زبان به سخن تبدیل می‌شوند.

۳۶. گزینه ۱ درست است.

(۱) نفس کشیدن موجودات

ترجمه گزینه‌ها:

(۲) زندگی انسان و اسبابش (۳) اثر هوا روی جسم (۴) نفس کشیدن و اثر آن روی بدن

۳۷. گزینه ۴ درست است.

(۴) بدن بدون اکسیژن نمی‌تواند زندگی کند.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: می‌توانیم زنده بمانیم به مدت ۱۰ دقیقه؛ بدون اینکه نفس بکشیم.

گزینه ۲: لب‌ها سبب تکان خوردن تارهای صوتی هستند.

گزینه ۳: نفس کشیدن انسان به‌وسیله اکسیژن موجود در آب است.

۳۸. گزینه ۴ درست است.

(۴) حرکات زبان برای سخن گفتن ضروری است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هوا به‌وسیله بینی و دهان داخل می‌شود.

گزینه ۲: هوا از طریق حلق عبور می‌کند و اکسیژن را به خون می‌برد.

گزینه ۳: غذا به جسم نیرو می‌دهد و جسم کار می‌کند.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

(۳) تنفس و صداها

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اهمیت و توجه به تنفس موجودات

گزینه ۲: دادن یا بخشیدن اکسیژن به انسان و حیوان

گزینه ۴: جسم چگونه کار می‌کند.

۴۰. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «للمخاطب» براساس متن للغائبه درست است.

گزینه ۳: «حروف زائد: ت و»

گزینه ۴: مصدر «تحوّل»

۴۱. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: حروف اصلی «ص و ت»، گزینه ۳: «جمع سالم» / «مؤنث»، گزینه ۴: «جمع سالم»

۴۲. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مجرد ثلاثی» / «مصدره (دخول)»، گزینه ۳: «حرف زائد: أ»، «للمتکلم وحده» گزینه ۴: «للمتکلم وحده»

۴۳. گزینه ۲ درست است.

«يُنزَلُ: پایین می‌آورد» درست است. نیاز به مفعول دارد. «يُنزَلُ: پایین می‌آید»

۴۴. گزینه ۱ درست است.

«يعلم: می‌داند» «لاتعلمون: نمی‌دانید» نیاز به مفعول دارد.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «سأرجع: برخواهم گشت» فعل لازم است.

گزینه ۳: «يسافر: سفر می‌کنم» فعل لازم است.

گزینه ۴: «يحدث: اتفاق می‌افتد» فعل لازم است.

۴۵. گزینه ۲ درست است.

«العميل: مزدور» درست است.

۴۶. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أخرج» فعل مضارع است.

گزینه ۲: «استمعوا» فعل امر است.

گزینه ۳: «تواضعوا» می‌تواند فعل ماضی و امر باشد.

۴۷. گزینه ۴ درست است.

«البحر: دریا، النهر: رودخانه» متضاد نیستند.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «السموات ≠ الأرض»

گزینه ۲: «سأل ≠ أجاب» «صغر ≠ كبر»

گزینه ۳: «رخصة ≠ غالبية»

۴۸. گزینه ۳ درست است.

«أمهات: جمع سالم» «مساجد: جمع مکسر»

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شجرات: جمع سالم» «غصنان: مثنی»

گزینه ۲: «الرياضيون: جمع سالم»

گزینه ۴: «الطَّالِب: جمع مکسر» «الدَّارِس: جمع مکسر»

۴۹. گزینه ۲ درست است.

حرف اصلی «ک س ر»

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «انتشر» حروف اصلی: ن ش ر

گزینه ۳: «ینتظرن» حروف اصلی: ن ظ ر

گزینه ۴: «انتبهوا» حروف اصلی: ن ب ه

۵۰. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «واحد: ۱» عدد اصلی است.

گزینه ۳: «الأولی: اول» ابتدا عدد و سپس معدود آمده است، بنابراین ترکیب اضافی است.

گزینه ۴: «واحدة: ۱» عدد اصلی است.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

خداوند در سوره محمد، آیه ۲۵ می فرماید: کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است. صفحه ۲۵

۵۲. گزینه ۳ درست است.

قوانین و مقررات جامعه بین افراد نیز بر پایه پذیرش همین «من ثابت» بنا شده‌اند. صفحه ۳۲

۵۳. گزینه ۴ درست است.

بعد جسمانی و مادی انسان مانند سایر اجسام و مواد تجزیه و تحلیل پذیر است و سرانجام فرسوده و متلاشی می‌شود و به مکان و زمان محدود است.

۵۴. گزینه ۲ درست است.

خداوند در آیه ۵۸ سوره مائده می فرماید:

آن‌ها هنگامی که مردم را به نماز فرا می‌خوانید، آن را به مسخره و بازی می‌گیرند این به خاطر آن است که آن‌ها گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند. صفحه ۱۹

۵۵. گزینه ۳ درست است.

هر کسی این را در درون خود می‌یابد که اگرچه در طول زندگی حالات گوناگون پیدا می‌کند، اما یک محور ثابت دارد که به پشتوانه آن می‌گوید: گذشته آن گونه بودم و اکنون این گونه هستم. صفحه ۳۱

۵۶. گزینه ۲ درست است.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند:

مردم در این دنیا در خوابند هنگامی که بمیرند بیدار می‌شوند. صفحه ۳۹

۵۷. گزینه ۱ درست است.

انسان در رؤیای صادق از ظرف زمان و مکان (که ویژگی جسم و جسمانیت است) خارج می‌شود و به زمانی در گذشته یا در آینده می‌رود در حالی که جسم او در رختخواب است و چشم و گوش او فعالیت ندارد. صفحه ۳۳

۵۸. گزینه ۴ درست است.

گروهی از انسان‌های منکر معاد که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون کنند دچار یأس و ناامیدی شده و شادابی زندگی را از دست می‌دهند. صفحه ۴۳

۵۹. گزینه ۱ درست است.
 خداوند در سوره «جاثیه» آیه ۲۴ می‌فرماید: کافران گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست. همواره گروهی می‌میریم و گروهی زنده می‌شویم. البته این سخن را از روی علم نمی‌گویید، بلکه فقط ظن و خیال آنان است. صفحه ۴۲
۶۰. گزینه ۳ درست است.
 آنان (دوزخیان) پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور بودند، بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: «هنگامی که ما مردیم و خاک و استخوان شدیم آیا برانگیخته می‌شویم؟» (آیه ۴۵ تا ۴۷ سوره واقعه) صفحه ۵۶
۶۱. گزینه ۱ درست است.
 جناب عزیر به فرمان خدا صد سال مُرد. سپس پروردگار او را زنده کرد و به او فرمود: ای عزیر چه مدت در این بیابان توقف کردی؟ گفت: یک روز یا نصف روز (سوره بقره، آیه ۲۵۹) صفحه ۵۳
۶۲. گزینه ۴ درست است.
 قرآن کریم در سوره مطفین آیه ۱۲ - ۱۰ می‌فرماید: «وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان، همان‌ها که روز جزا را انکار می‌کنند و تنها کسی آن را انکار می‌کند که متجاوز و گناهکار است.» صفحه ۵۶
۶۳. گزینه ۱ درست است.
 آفرینش نخستین انسان حقیقتی است که نشان‌دهنده و شاهدهی بر امکان معاد است. صفحه ۵۲
۶۴. گزینه ۴ درست است.
 به‌دلیل اینکه زندگی در این دنیا به‌گونه‌ای است که در این عالم همه افراد به کيفر یا پاداش اعمال خود نمی‌رسند به‌ویژه برخی افراد جنایتکار که در عمر خود از هیچ جنایت و خیانتی فروگذار نمی‌کنند؛ بر این اساس لازمه عدل الهی، وقوع معاد است. صفحه ۵۵
۶۵. گزینه ۱ درست است.
 خداوند در سوره قیامت آیه ۵ می‌فرماید: (انسان در وجود معاد شک ندارد) بلکه علت انکارش این است که او می‌خواهد (بدون ترس از دادگاه قیامت) در تمام عمر گناه کند. صفحه ۵۶
۶۶. گزینه ۲ درست است.
 فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح اوست «توقی» می‌کنند، یعنی آن را به‌طور تمام و کمال دریافت می‌کنند. صفحه ۶۳
۶۷. گزینه ۳ درست است.
 در جنگ بدر وقتی بزرگان لشکر کفار کشته شدند و سپاه اسلام پیروز شد، پیامبر(ص) آن کشتگان را خطاب قرار داد: «آنچه پروردگاران به ما وعده داده بود، حق یافتیم...» صفحه ۶۴
۶۸. گزینه ۴ درست است.
 قرآن کریم از وجود عالمی پس از مرگ به نام برزخ خبر می‌دهد. برزخ در لغت به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است. صفحه ۶۳
۶۹. گزینه ۳ درست است.
 در آیات ۹۹ و ۱۰۰ سوره مؤمنون می‌خوانیم: «تا آن‌گاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد، می‌گوید: پروردگارا! مرا بازگردانید، باشد که عمل صالح انجام دهم؛ آنچه را در گذشته ترک کرده‌ام.» صفحه ۶۳
۷۰. گزینه ۴ درست است.
 آثار ماتأخر اعمالی هستند ماندگار که پرونده آن‌ها پس از مرگ انسان تا زمانی که آثار کار خیر باقی باشد، باقی می‌ماند. از این رو برخلاف سایر گزینه‌ها ساختن مسجد و مدرسه به صورت معمولی دارای آثاری چند ده ساله و ماندگار خواهد بود. صفحه ۶۴
۷۱. گزینه ۱ درست است.
 پرسش منفی است. همان‌گونه که در آیه ۱۰۰ سوره مؤمنون بیان شده، در قرآن کریم از واژه برزخ استفاده شده است. بنابراین گزینه پاسخ از نظر محتوا نادرست است.

۷۲. گزینه ۲ درست است.

روایت امام کاظم (ع) دربارهٔ چگونگی ارتباط گرفتن روح مؤمن با خانواده خود مربوط به بخش «ج» ارتباط متوقی با خانواده خود و یکی از سه نشانهٔ وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا است. صفحه ۶۴ و ۶۶

۷۳. گزینه ۲ درست است.

اعمال این فرد با توجه به اینکه معمولاً تربیت غلط افراد و منحرف کردن آن‌ها در زمان طولانی مدت و حتی نسل‌ها می‌تواند منشاء انحراف و اشتباهات دیگران شود، جزء دسته «اعمال ما تأخر» محسوب می‌شود. صفحه ۶۴

۷۴. گزینه ۴ درست است.

اعمال خیری که برای درگذشتگان انجام می‌شود، مانند صدقه، طلب مغفرت، دعای خیر و انفاق در عالم برزخ به آن‌ها می‌رسد و در سرنوشت آن‌ها تأثیر می‌گذارد. صفحه ۶۶

۷۵. گزینه ۳ درست است.

خداوند در سورهٔ نساء آیه ۹۷ می‌فرماید: «فرشتگان به کسانی که روح آن‌ها را دریافت می‌کنند - در حالی که به خود ظلم کرده‌اند - می‌گویند: شما در دنیا چگونه بوده‌اید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟» صفحه ۶۶

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۱ درست است.

مهم‌ترین سؤالی که انسان باید به آن پاسخ دهد، این است که هدف از زندگی چیست؟ صفحه ۳

۵۲. گزینه ۳ درست است.

در همه کارهایی که به اراده خود و براساس عقل و تدبیر انجام می‌دهیم، همواره سه عنصر آگاهی، هدف و برنامه وجود دارد. صفحه ۳

۵۳. گزینه ۴ درست است.

ایدئولوژی به مفهوم عام، معادل با اصطلاح مکتب است. پاورقی صفحه ۴

۵۴. گزینه ۲ درست است.

چه بسا که انسان به علت ناقص و محدود بودن آگاهی و شناخت، حتی از خطای خود نیز غافل گردد و نسبت به لغزش خویش نیز بی‌خبر ماند.

باید توجه داشت که بدترین مشکلی که می‌تواند برای فرد پیش بیاید این است متوجه لغزش و خطای خود نباشد؛ زیرا در این صورت امکان اصلاح، تقریباً ناچیز خواهد بود. صفحه ۶

۵۵. گزینه ۳ درست است.

قبل از هر چیز، هر فردی باید در به‌دست آوردن یک بینش درست نسبت به جهان بکوشد و جهان‌بینی خود را بر پایه‌های محکم استوار گرداند. صفحه ۶

۵۶. گزینه ۲ درست است.

هرچه جهان‌بینی ما عمیق‌تر و صحیح‌تر باشد، انتخاب هدف و روشی که بتواند ما را به سعادت حقیقی برساند، عمیق‌تر و کامل‌تر خواهد بود. ... هر جهان‌بینی دارای اساس و پایه‌های خاص خود است و لذا پیش از پرداختن به مسائل فرعی نخست باید بدان پایه‌ها توجه داشت.

باید توجه داشت که جهان‌بینی ریشه در بییش مذهبی هر فرد ندارد. ضمن اینکه جهان‌بینی هر فرد، تضمین‌کننده رسیدن او به سعادت نیست. صفحه ۶

۵۷. گزینه ۱ درست است.

بینش مبتنی بر ایمان به خدا علاوه بر اینکه جهان‌آفرینش را خودکفا نمی‌شناسد، آن را دارای حساب و کتاب و شعور و تدبیر نیز می‌داند. ... در بینشی که مبتنی بر انکار خالق است، انسان و تمام موجودات نه از سر شعور و حکمت که در اثر تصادف و اتفاق در پهنه هستی ظاهر گشته‌اند و هیچ‌یک از آن‌ها را هدف و مقصودی نیست. صفحه ۷

۵۸. گزینه ۴ درست است.
با توجه به اهمیت موضوع خدا است که اصل توحید محور اصلی بینش مذهبی را تشکیل می‌دهد. صفحه ۸
۵۹. گزینه ۱ درست است.
بینش مذهبی براساس سه اصل اساسی توحید، نبوت و معاد استوار است. صفحه ۹
۶۰. گزینه ۳ درست است.
آدمی از ابتدای زندگی در برخورد با جهان و طبیعت خواه‌ناخواه آن را شناسایی می‌کند و به آن آگاه می‌شود. صفحه ۱۲
۶۱. گزینه ۱ درست است.
هرگز لزومی ندارد که برای دریافت یک واقعیت تنها به دنبال مشاهده مستقیم باشیم و حتماً بخواهیم آن واقعیت خود به حس ما درآید، بلکه بهره‌گیری از مشاهده و نتیجه‌گیری از آن به کمک عقل راه پی بردن به واقعیات دیگر است. ... حتی ناتوانی ما از درک و شناخت مستقیم و غیر مستقیم چیزی، هرگز نمی‌تواند دلیل نیستی آن باشد.
باید توجه داشت که این جمله صرفاً به موضوع «دیدن» محدود نیست، بلکه منظور از آن ناتوانی تمام حواس ما از درک اشیای غیر محسوس است. صفحه ۱۴
۶۲. گزینه ۴ درست است.
درک وجود خداوند علاوه بر روش عقلی با یک چنین دریافتی (دریافت درونی) نیز می‌تواند مطرح باشد. صفحه ۱۶
۶۳. گزینه ۱ درست است.
منظور از تأکید بر واقعی بودن هدف این است که هدف‌های ارزشی و اعتباری مورد نظر نیست. خوبی و بدی، مفید و مضر، زشتی و زیبایی و اموری نظیر این‌ها که احياناً مورد پسند یا ناپسند انسان قرار می‌گیرند، در این تعریف داخل نمی‌شوند. یعنی چنین نیست که هدف یک مجموعه منظم را از نظر معیارهای انسانی و اجتماعی و امثال آن ارزیابی کنیم. پاورقی صفحه ۲۰
۶۴. گزینه ۴ درست است.
علاوه بر این‌ها پیش‌بینی‌های خاصی که به‌منظورهای پیشرفته‌تر و هدف‌های عمیق‌تر و همراه با آینده‌نگری دقیق انجام می‌شود، در پدیده نظم قابل ملاحظه است.
باید توجه داشت که آینده‌نگری در نظم و پیش‌بینی‌های خاص، همواره عامل ضروری برای یک مجموعه منظم نیست، اما دقت، حسابگری و گزینش از عناصر اصلی پدید آمدن یک مجموعه منظم هستند (دقت شود). صفحه ۲۲
۶۵. گزینه ۱ درست است.
هر یک از دانش‌های تجربی بشر در زمینه طبیعت بی‌جان و جاندار، جمادات و نباتات و حیوانات و انسان همچون علوم فیزیک و شیمی و زیست‌شناسی و غیر دریاچه‌ای را به روی ما باز می‌کنند که با توجه به آن‌ها به ریزه‌کاری‌ها و استواری‌های نظام جهان پی می‌بریم؛ دل هر ذره را که بشکافی / آفتابیش در میان بینی مطالعه در آفاق (عالم بیرون) و انفس (عالم درون) بس گسترده و دلنشین و آموزنده و سازنده است. صفحه ۲۶
۶۶. گزینه ۲ درست است.
در پیدایش پدیده نظم آنچه که وجودش قطعی و تردیدناپذیر است، حسابگری در انتخاب اجزا و به‌طورکلی به‌صورت حساب‌شده عمل کردن است و ناگفته پیداست که حسابگری هرگز بدون دخالت شعور و آگاهی صورت نمی‌پذیرد. صفحه ۳۸
۶۷. گزینه ۳ درست است.
در هر دستگاه منظم با توجه به هدفی که مورد نظر است، نقشه و برنامه خاصی چیده می‌شود تا آن شش ویژگی مجموعه منظم پدید آید و هدف و مقصود مورد نظر تأمین گردد. صفحه ۳۸
۶۸. گزینه ۴ درست است.
نظم صفات و خصوصیات ناظم خود را نشان می‌دهد و علم و آگاهی او را می‌نمایاند و حتی نوع علم و حدودی از دانش او را معین می‌کند.
باید توجه داشت که ناظم در برقراری هرگونه نظمی توانا نیست، بلکه فقط در محدوده توانایی و تخصص خود می‌تواند از عهده این کار برآید. صفحه ۳۹

۶۹. گزینه ۳ درست است.

وقتی دخالت شعور و حسابگری دقیق در پیدایش یک کامپیوتر برای یک انسان با عقل سالم به هیچ روی مورد تردید نیست، تکلیف ما در برابر این همه موجودات نظام یافته شگفت انگیز به خوبی روشن و آشکار است؛ آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار صفحه ۴۰

۷۰. گزینه ۴ درست است.

بر اساس اینکه انعکاس صدای منتشر شده از ماهی در بیرون از آب بیشتر از یک میلیونیم انعکاسی که یک شب پره دارد، نیست، دانشمندان فیزیک معتقدند برای خفاش ها درک صدایی که از ماهی صادر می شود، امکان ندارد. صفحه ۴۱

۷۱. گزینه ۱ درست است.

فرضیه تکامل تدریجی، موجودات زنده را دارای پیوند نسلی می داند و معتقد است که تمامی موجودات زنده از تکامل تدریجی یک یا چند موجود تک سلولی به وجود آمده اند. بر اساس این فرضیه موجودات زنده دارای خلقت دفعی و آنی نیستند. ... این فرضیه با پیدایش فرضیه داروین چند صباحی در کشورهای اروپایی قوت گرفت، اما دستاوردهای علمی در قرن حاضر، نقاط ضعف آن را آشکار ساخت. صفحه ۴۳

۷۲. گزینه ۲ درست است.

آنچه مسلم است این است که این نظریه، تنها یک فرضیه است و هرگز از مسلمات علمی نیست و لذا نمی توان آن را در ردیف قوانین و اصول اثبات شده علمی معرفی نمود. صفحه ۴۳

۷۳. گزینه ۲ درست است.

در برهان نظم اساس استدلال بر پیدایش آنی موجودات نیست تا اگر احياناً خلاف آن ثابت شود، برهان نظم نیز تزلزل یابد. صفحه ۴۳

۷۴. گزینه ۴ درست است.

داروین در نامه معروفی که به جمعی از دانشمندان آلمان نگاشته است، دلایلی در زمینه اثبات وجود خدا ذکر کرده است که به قسمتی از آن اشاره می شود: ... تصادف نابینا قادر نیست نظام منظم بیافریند و سازمان حکیمانه به وجود آورد. به نظر من این بزرگترین برهان بر وجود ذات اقدس الهی است. جایی که این برهان ارزنده مورد تأیید منطق و علم است، من پیرامون براهین دیگری که می تواند خداوند جهان را اثبات نماید، بحث نمی کنم. پاورقی صفحه ۴۵

۷۵. گزینه ۳ درست است.

توجه به طبیعت و جهان نشان می دهد که آفرینش موجودات و پیدایش پدیده های گوناگون به ترتیبی است که پیدایش هر چیز با نظم و حسابگری مخصوص با آن همراه است. به عبارت دیگر آفرینش و پیدایش موجودات جدا از نظم و تدبیر مربوطه نیست.

باید توجه داشت که سایر گزینه ها با وجود اینکه درست هستند، اما دلالتی بر وحدت خالق و ناظم ندارند. صفحه ۴۵

انگلیسی (۱)

۷۶. گزینه ۱ درست است.

هر گاه تصمیم به صورت آنی و لحظه ای باشد از will در زمان آینده استفاده می شود، ولی be going to برای بیان عملی در زمان آینده نزدیک با قصد و برنامه ریزی همراه باشد، استفاده می شود.

۷۷. گزینه ۲ درست است.

صفت یا قید تفضیلی یا برتر برای مقایسه دو اسم به کار می رود. وجود more بعد از many نشانگر برتری است که در جمله اول ظاهر شده است. بنابراین کلمه than به معنی (از) مناسب است.

در جمله دوم فعل is یک فعل to be است که نیاز به صفت دارد و اگر در جمله فعل اصلی مثل speak, work و غیره باشد از قید استفاده می‌شود.

more + than
 more important than
 more quickly than

+er + than
 old → older than

۷۸. گزینه ۴ درست است.

در این سؤال ترتیب صفات باید رعایت شود.

اسم	+	صفت	+	صفت	+	صفت	+	صفت	+	صفت	+	حرف تعریف
		ملیت		رنگ		شکل		سن		اندازه		یا صفت کمیت
		white		round		old		big		nice		a/an/the/some
		red		square		new		tall				

a nice new blue coat
 اسم صفت رنگ سن کیفیت حرف تعریف

۷۹. گزینه ۳ درست است.

در این سؤال مقایسه یک اسم با چند اسم یا کل است که صفات و قیود عالی یا برترین است. نکته دیگر در این سؤال این است که فعل look یک فعل ربطی که به معنی به نظر رسیدن است و بنابراین بعد از فعل look فقط صفت نیاز دارد.

Reza looks sad today

فعل‌های ربطی مثل look, be, seem, become, taste, smell و get (به معنی شدن) و غیره هستند.

۸۰. گزینه ۱ درست است.

مهم است که از دندان‌هایمان به خوبی مراقبت کنیم برای اینکه وقتی مسن‌تر شدیم بتوانیم به خوبی غذا بخوریم.

(۱) مراقبت کردن (Take care of) (۲) ساختن (۳) دادن (۴) ذخیره، نجات دادن

۸۱. گزینه ۴ درست است.

تعداد زیادی ماشین و موتورسیکلت در خیابان‌های تهران وجود دارد، بنابراین آن یک مکان امن برای راندن دوچرخه‌ها نیست.

(۱) به خطر افتاده (۲) رایج، معروف، محبوب (۳) امیدوار (۴) امن، ایمن

۸۲. گزینه ۲ درست است.

A: یک فیلم عالی و شگفت‌انگیز در سینما وجود دارد. آیا وقت آزاد دارید آن را امروز ببینیم؟

B: بله، البته.

۸۳. گزینه ۳ درست است.

مردمی که در این منطقه زندگی می‌کنند به خاطر کمبود آب می‌میرند. دولت باید تلاش کند راهی پیدا کند تا آن مشکل را حل نماید.

(۱) حلقه، کمربندی (۲) مدار (۳) منطقه (۴) نشانه، تابلو

۸۴. گزینه ۲ درست است.

بعضی از مردم اعتقاد دارند که هرچه کالا بیشتر تجربه کند، همان قدر کیفیت آن کالا بهتر است، اما این همیشه درست نیست.

(۱) ایده، عقیده، نظر (۲) کیفیت (۳) اقتصاد (۴) توسعه یا پیشرفت

۸۵. گزینه ۱ درست است.
مردم زیادی در سراسر دنیا دوست دارند فوتبال بازی کنند. در واقع آن یک ورزش خیلی پرطرفدار و محبوب در دنیا است.
(۱) در واقع، حقیقتاً (۲) صادقانه (۳) به‌طور وسیع یا گسترده (۴) با امید
۸۶. گزینه ۳ درست است.
آتش آن ساختمان را نابود کرد و ترافیک زیاد در خیابان‌ها وجود داشت، بنابراین مأموران آتش‌نشانی نتوانستند به موقع به آن‌ها برسند تا آتش را خاموش کنند.
(۱) خاموش کردن (وسایل برقی و غیره) (۲) منقرض کردن یا شدن (۳) خاموش کردن (آتش) (۴) قطع کردن، بریدن (درختان و ...)
۸۷. گزینه ۴ درست است.
یک رصدخانه، یک ساختمانی است که از طریق آن دانشمندان می‌توانند سیارات و ستارگان و سایر چیزها را در فضا مشاهده کنند.
(۱) موزه (۲) دانشکده (۳) آزمایشگاه (۴) رصدخانه
۸۸. گزینه ۱ درست است.
(۱) به‌دست آوردن، شدن (۲) بردن، گرفتن (۳) حمل کردن (۴) توصیف کردن
۸۹. گزینه ۲ درست است.
(۱) اجرا کردن، انجام دادن (۲) دفاع کردن (۳) پیشرفت کردن، توسعه دادن (۴) اجازه دادن
۹۰. گزینه ۳ درست است.
(۱) مقدمه (۲) مکث (۳) تماس (۴) جمع‌آوری
۹۱. گزینه ۴ درست است.
(۱) اجازه دادن (۲) باعث شدن (۳) جذب کردن (۴) متوقف کردن، مانع شدن
۹۲. گزینه ۳ درست است.
(۱) حمل کردن (۲) آرامش داشتن، استراحت کردن (۳) شامل شدن، دربرگرفتن (۴) اهدا کردن
۹۳. گزینه ۲ درست است.
بهترین عنوان برای متن بالا منظومه شمسی است.
۹۴. گزینه ۴ درست است.
طبق متن، کدام‌یک از موارد زیر درست نیست؟
- فقط سیاره مشتری و زمین سیارک‌ها و قمرها دارند.
۹۵. گزینه ۱ درست است.
معنی کلمه terrestrial که در متن، زیر آن خط کشیده است مترادف با earthly به معنی زمینی است.
۹۶. گزینه ۳ درست است.
ما می‌توانیم همه چیزهای زیر به جز هوا را در منظومه شمسی پیدا کنیم.
۹۷. گزینه ۲ درست است.
از این متن فهمیده می‌شود که مشکلات زندگی فقط به یک دوره خاص محدود نمی‌شود.
۹۸. گزینه ۱ درست است.
بر طبق متن، آب در گذشته به‌واسطه بقایای حیوانات آلوده‌تر بود.
۹۹. گزینه ۳ درست است.
نویسنده به‌طور ضمنی بیان می‌کند که با گذشت زمان، مردم تمایل پیدا می‌کنند چیزها یا کارهای خوب را به‌خاطر بسپارند و چیزهای بد را فراموش کنند.

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

ایده اصلی این متن درباره نگاه‌های به گذشته داشتن و از آن یاد گرفتن است.

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{1}{a} - \frac{1}{a+2} = \frac{2}{35}$$

$$\frac{a+2-a}{a(a+2)} = \frac{2}{35} \Rightarrow a^2 + 2a - 35 = 0 \Rightarrow (a+7)(a-5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -7 & \text{غ ق ق} \\ a = 5 & \text{ق ق} \end{cases}$$

$$a+2=7$$

$$\frac{1}{a+a+2} = \frac{1}{5+7} = \frac{1}{12}$$

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x-12} = \frac{1}{8}$$

$$\frac{x-12+x}{x(x-12)} = \frac{1}{8} \Rightarrow 16x - 96 = x^2 - 12x$$

$$x^2 - 28x + 96 = 0 \Rightarrow x = \frac{14 \pm \sqrt{196 - 96}}{1} = 14 \pm 10 = \begin{cases} 24 & \text{ق ق} \\ 4 & \text{غ ق ق} \end{cases}$$

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

$$68x = \text{محیط شکل}$$

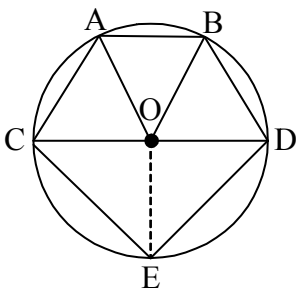
$$41x^2 = \text{مساحت شکل}$$

$$41x^2 = 68x \Rightarrow 41x^2 - 68x = 0 \Rightarrow x(41x - 68) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 & \text{غ ق ق} \\ x = \frac{68}{41} & \text{ق ق} \end{cases}$$

$$AB^2 = (3x)^2 + (3x)^2 = 18x^2$$

$$AB = 3\sqrt{2}x = 3\sqrt{2} \times \frac{68}{41} = \frac{204\sqrt{2}}{41}$$

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

$$r = \frac{4}{\sqrt{2\pi}} \Rightarrow \text{قطر دایره} = \frac{8}{\sqrt{2\pi}}$$

$$\text{مساحت دایره} = \pi \left(\frac{4}{\sqrt{2\pi}} \right)^2 = 8$$

$$S_{\Delta AOB} = \frac{\sqrt{3}}{4} \left(\frac{4}{\sqrt{2\pi}} \right)^2 = \frac{4\sqrt{3}}{2\pi} = \frac{2\sqrt{3}}{\pi}$$

$$\text{مساحت دوزنقه} = \frac{3(2\sqrt{3})}{\pi} = \frac{6\sqrt{3}}{\pi}$$

$$S_{\Delta CDE} = \frac{\frac{\lambda}{\sqrt{2\pi}} \times \frac{4}{\sqrt{2\pi}}}{2} = \frac{\frac{32}{2\pi}}{\frac{2}{1}} = \frac{\lambda}{\pi}$$

$$ABDC \text{ مساحت دوزنقه} + CDE \text{ مساحت مثلث} = \frac{6\sqrt{3}}{\pi} + \frac{\lambda}{\pi} = \frac{\lambda + 6\sqrt{3}}{\pi}$$

$$\text{مساحت قسمت‌های باقی‌مانده} = \lambda - \frac{\lambda + 6\sqrt{3}}{\pi} = \frac{\lambda\pi - \lambda - 6\sqrt{3}}{\pi} = \frac{2(4\pi - 4 - 3\sqrt{3})}{\pi}$$

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

$$\text{مساحت مربع} = (x+3)^2 = x^2 + 6x + 9$$

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{x(2x+x+3)}{2} = \frac{3x^2 + 3x}{2}$$

$$x^2 + 6x + 9 = 2\left(\frac{3x^2 + 3x}{2}\right) \Rightarrow x^2 + 6x + 9 = 3x^2 + 3x$$

$$2x^2 - 3x - 9 = 0 \Rightarrow x = \frac{3 \pm \sqrt{9 + 72}}{4} = \frac{3 \pm 9}{4} = \begin{cases} 3 & \text{ق ق} \\ -\frac{3}{2} & \text{غ ق ق} \end{cases}$$

$$DF^2 = 3^2 + 12^2 = 9 + 144 = 153 \Rightarrow DF = 3\sqrt{17}$$

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{1}{1 + \frac{x}{x+1}} - \frac{1}{\frac{x+1}{x}} = 1 \Rightarrow \frac{x+1}{2x+1} - \frac{x}{x+1} = 1$$

$$\frac{x^2 + 2x + 1 - 2x^2 - x}{(2x+1)(x+1)} = 1 \Rightarrow -x^2 + x + 1 = 2x^2 + 3x + 1 \Rightarrow 3x^2 + 2x = 0$$

$$x(3x+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 & \text{غ ق ق} \\ x=-\frac{2}{3} & \text{ق ق} \end{cases}$$

$$\frac{9}{2}\left(-\frac{2}{3}\right)^2 a^2 - \frac{9}{2}\left(-\frac{2}{3}\right)a + 1 = 0$$

$$2a^2 + 3a + 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ a = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$-\frac{1}{2} - (-1) = \frac{1}{2}$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

$$x_1 = 1 \Rightarrow a + b + c = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = \frac{c}{a} \end{cases}$$

$$3a = 6c \Rightarrow \frac{c}{a} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

$$\Delta = [-(a+4)]^2 - 4(a+4)\frac{a}{2} = 0$$

$$a^2 + 8a + 16 - 2a^2 - 8a = 0 \Rightarrow -a^2 + 16 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -4 & \text{غ ق} \\ a = 4 & \text{ق ق} \end{cases}$$

$$a = 4 \Rightarrow 8x^2 - 8x + 2 = 0 \Rightarrow 4x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow (2x-1)^2 = 0$$

$$2x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{2} \quad \text{ریشه مضاعف معادله}$$

$$4 \times \frac{1}{2} = 2$$

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

$$\text{نماتوب} = \frac{\text{وزن بر حسب کیلوگرم}}{\text{مجدور قد بر حسب متر}} = \frac{W}{X^2}$$

$$\left. \begin{aligned} \text{نماتوب فرد با قد بلندتر} &= \frac{W_1}{X^2} \\ \text{نماتوب فرد با قد کوتاهتر} &= \frac{W_2}{\left(\frac{8}{9}X\right)^2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{W_1}{X^2} = \frac{W_2}{\frac{64}{81}X^2} \Rightarrow \frac{W_1}{W_2} = \frac{X^2}{\frac{64}{81}X^2} = \frac{81}{64}$$

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

ریشه سوم هر عدد مکعب کامل، عددی منحصربه‌فرد است.

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

یک رابطه از مجموعه A به مجموعه B وقتی تابع است که متناظر با هر عضو از مجموعه A دقیقاً یک عضو از مجموعه B را بتوان نظیر کرد.

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

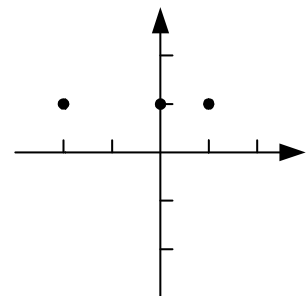
$$f = \{(a, 2a-1), (b, 2a-1), (a, a^2), (b, a-b), (b-2, a-b)\}$$

$$a^2 = 2a - 1 \Rightarrow a^2 - 2a + 1 = 0 \Rightarrow (a-1)^2 = 0 \Rightarrow a = 1$$

$$f = \{(1, 1), (b, 1), (1, 1), (b, 1-b), (b-2, 1-b)\}$$

$$1-b = 1 \Rightarrow b = 0$$

$$f = \{(1, 1), (0, 1), (1, 1), (0, 1), (-2, 1)\} = \{(1, 1), (0, 1), (-2, 1)\}$$

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

$$\text{درآمد} = R(x) = 400x$$

$$\text{تابع سود} \quad R(x) - C(x) = 400x - (10000 + 40x) = 360x - 10000 = 440000$$

$$360x = 450000 \Rightarrow x = \frac{450000}{360} = 1250$$

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$F = \frac{9}{5}C + 32$$

$$F_1 - F_2 = \frac{9}{5}C_1 + 32 - \left(\frac{9}{5}C_2 + 32\right) = 36 \Rightarrow \frac{9}{5}(C_1 - C_2) = 36$$

$$C_1 - C_2 = 36 \times \frac{5}{9} = 20^\circ C$$

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$f(x) = mx + n$$

$$(2, 0) \in f \Rightarrow 0 = m(2) + n \Rightarrow 2m + n = 0$$

$$(0, -1) \in f \Rightarrow -1 = m(0) + n \Rightarrow n = -1 \Rightarrow 2m = 1 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$m + n = \frac{1}{2} - 1 = -\frac{1}{2}$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

موارد «ب» و «ه» درست هستند.

مورد «الف» نادرست است زیرا این جمله بیانگر ویژگی «تیزبینی» کارآفرین است و نه خوش بینی او
مورد «ج» نادرست است زیرا این جمله توصیفگر ویژگی «خوش بین» بودن کارآفرین است و نه پُرانگیزه بودن او
مورد «د» نادرست است زیرا این جمله بیانگر «یادگیرنده» بودن کارآفرین است نه ریسک پذیری او
(درس ۱ - صفحه ۶)

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

الف - ابتدا درآمد فرد را حساب می کنیم:

قیمت هر واحد محصول × تعداد محصول (کالا یا خدمت فروخته شده) = درآمد
درآمد = ۱۸۲۵ × ۲۸۰,۰۰۰ = ۵۱۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان

سپس هزینه ها را با هم جمع می کنیم:

هزینه های تولید خدمات	اجاره هر ماه دفتر تومان $15,000,000 \times 12 = 180,000,000$		
	+		
	هزینه های جاری سالانه $12,000,000$		
	+		
	$2,500,000$	$\times 12$	$\times 2 = 60,000,000$
	حقوق هر کارمند	تعداد ماه های سال	تعداد افراد
جمع	تومان $252,000,000$		

برای محاسبه عملکرد سالانه این دفتر خدمات مشاوره ای باید هزینه های سالانه را از درآمد سالانه کسر کنیم. اگر حاصل عددی مثبت باشد بنگاه سود برده است و اگر عددی منفی باشد متحمل ضرر شده است:

هزینه - درآمد = سود (زمان)

سود برده است $\rightarrow 511,000,000 - 252,000,000 = 259,000,000$ = سود (زمان)

(درس ۱ - صفحه ۸)

ب- با توجه به اینکه این کسب و کار شخصی است «مسئولیت نامحدود در برابر بدهی ها و دعاوی» از جمله معایب آن به شمار می رود. (درس ۲ - صفحه ۱۵)

۱۱۸. گزینه ۱ درست است.

الف- اگر بخواهیم به صورت کلی تفاوت مفهومی شکل‌های مختلف کسب و کار را درک کنیم، باید تنها به این سؤال پاسخ بدهیم که مالک محصول یا کالای نهایی که به مشتری عرضه می‌شود کیست؟ همین سؤال ساده و پاسخ آن بیانگر مفهومی است به نام سازمان تولید (درس ۲- صفحه ۱۴)

ب- در یک شرکت تعاونی، نحوه اداره براساس هر نفر، یک رأی است اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است. (درس ۲ - صفحه ۱۹)

ج- امروزه بسیاری از کسب و کارها در ایران به شکل شخصی هستند. بیشتر آن‌ها کوچک مقیاس هستند و در همه نوع فعالیتی از کشاورزی تا صنعت، به‌ویژه خدمات حضور دارند. (درس ۲ - صفحه ۱۴)

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

ابتدا باید هزینه‌ها و منافع کاشت سالانه هر گیاه را تفکیک کنیم و سپس هزینه‌ها و منافع را مقایسه کنیم تا منفعت خالص کاشت هر گیاه قابل محاسبه شود :

نوع گیاه	هزینه‌ها (سالانه)	منافع (سالانه)	هزینه‌ها - منافع = منفعت خالص
زاموفیلیا	$100,000 \times 12 = 1,200,000$ تومان	۱۰ میلیون تومان	$10,000,000 - 1,200,000 = 8,800,000$ تومان
پتوس	$50,000 \times 12 = 600,000$ تومان	۱۳ میلیون تومان	$13,000,000 - 600,000 = 12,400,000$ تومان
سانسوریا	$5,000,000 \times 12 = 60,000,000$ تومان	۲۴ میلیون تومان	$4,000,000 - 60,000,000 = -36,000,000$ تومان

با توجه به اطلاعات بالا، منفعت خاص کاشت گیاه پتوس از همه بیشتر است و در نتیجه انتخاب اقتصادی‌تر و منطقی‌تر است و هزینه فرصت این تصمیم مقدار منافع بهترین انتخاب بعدی (یعنی منافع کاشت گیاه زاموفیلیا) با مبلغ ۸,۸۰۰,۰۰۰ تومان است. (درس ۳ - صفحات ۲۵، ۲۶، ۲۹)

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ همگی در مورد منحنی مرز امکانات (PPF) درست هستند، اما گزینه ۴ نادرست است. زیرا به‌طور کلی بهتر است یک کشور به‌جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات تولید کند. (درس ۴ - صفحه ۳۶ تا ۳۸)

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

الف- وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود ← نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید نقاط ناکارا هستند. (نقطه G)

ب- با حرکت از نقطه D به نقطه B روی مرز امکانات تولید، در ازای تولید ۱۰۰ واحد بیشتر از کالای الف، از تولید ۱۰۰ درصد کالای ب ($100 = 150 - 250$) صرف‌نظر می‌کنیم.

ج- F نقطه‌ای است که در ناحیه خارج از مرز امکانات است و کشور می‌تواند آرزوی رسیدن به آن‌ها را داشته باشد. این نقاط با فرض ثابت ماندن منابع کشور غیرقابل دستیابی هستند، زیرا کشور منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد. (درس ۴ - صفحات ۳۸ تا ۴۰)

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

ابداعات و اختراعات معمولاً با کاهش هزینه‌ها اثر مثبتی بر تولید و عرضه دارند. مثلاً اگر دستگاهی اختراع شود که بتواند با تعداد کارگر کمتری، کالایی تولید کند و از این جهت، هزینه‌های تولید را کمتر کند بر تولید و عرضه اثر مثبت می‌گذارد و آن را افزایش می‌دهد.

طبق قانون عرضه: با افزایش قیمت، مقدار عرضه از هر کالا افزایش می‌یابد و بالعکس ← پس رابطه آن‌ها «مستقیم» است.

(درس ۵ - صفحه ۵۰)

۱۲۳. گزینه ۱ درست است.

الف- وقتی قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر باشد، (در این جدول قیمت تعادلی ۹۵۸۰ ریال است که در آن مقدار عرض (۱۲۰ واحد) با مقدار تقاضا (۱۲۰ واحد) برابر هستند) در بازار با وضعیت مازاد عرضه (یا کمبود تقاضا) روبه‌رو هستیم؛ پس ردیف‌های ۵ و ۶ که در آن‌ها قیمت‌ها بیشتر از قیمت تعادلی هستند وضعیت مازاد عرضه را نشان می‌دهند.

ب- در ردیف ۴ مقدار عرضه ۱۲۲ واحد است.

پس طبق فرمول محاسبه درآمد:

قیمت هر واحد محصول \times مقدار محصول به فروش رسیده = درآمد تولیدکننده

ریال $1,168,760 = 122 \times 9580 =$ درآمد تولیدکننده

در ردیف ۵، مقدار عرضه ۱۴۰ واحد است در حالی که تقاضاکنندگان فقط ۱۱۰ واحد تقاضا کرده‌اند (در واقع خریداری کرده‌اند) پس باید ۱۱۰ واحد کاری به فروش رسیده را در قیمت هر واحد ضرب کنیم تا درآمد تولیدکننده حاصل شود:

ریال $1,100,000 = 110 \times 10,000 =$

ج- وقتی سطح قیمت‌ها از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد در این صورت در بازار با وضعیت کمبود عرضه یا مازاد تقاضا مواجه می‌شویم. زیرا به دلیل پایین بودن قیمت مصرف‌کنندگان به تقاضای کالای مورد نظر مشتاق‌ترند (قانون تقاضا) اما تولیدکنندگان انگیزه کافی برای تولید ندارند (قانون عرضه)، پس ردیف‌های ۱، ۲، ۳ پاسخ درست هستند.

(سؤال ترکیبی از درس ۵ و ۱ صفحات ۵۱ و ۸)

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

علت نادرستی سایر گزینه‌ها :

گزینه ۲: نیمه پایینی نمودار مدل جریان چرخشی مربوط به بازار عوامل تولید است و نه بازار محصولات

گزینه ۳: دولت کالا و خدمات به بازار عوامل تولید ارائه نمی‌کند، از این بازار عوامل و منابع تولید را از خانواده‌ها خریداری می‌کند و در قبال آن مبالغ آن‌ها را پرداخت می‌کند.

گزینه ۴: قسمت اول جمله نادرست است زیرا پرداختی عوامل تولید از سمت بنگاه‌ها به خانوارها برابر با درآمدی است که خانوارها در قبال فروش عوامل تولید کسب می‌کنند نه درآمد بنگاه‌ها.

(ترکیبی درس ۵ و ۶ صفحات ۴۶، ۴۷ و ۵۹)

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

همه گزینه‌ها به جز گزینه ۴ در مورد انواع مالیات درست هستند.

گزینه ۴ غلط است زیرا مالیات بر دارایی نوعی مالیات مستقیم است نه غیرمستقیم. (درس ۶ صفحه ۶۱)

۱۲۶. گزینه ۲ درست است.

مرحله ۴	مرحله ۳	مرحله ۲	مرحله ۱	
۱۱۰۰۰	۶۰۰۰	۳۵۰۰	۲۰۰۰	قیمت فروش بدون احتساب مالیات بر ارزش افزوده
۱۲۱۰۰	۶۶۰۰	الف ۳۸۵۰	۲۲۰۰	قیمت فروش با احتساب مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰	ج ۶۰۰	۳۵۰	۲۰۰	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده
۶۰۰	۳۵۰	۲۰۰	-	اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شد
۵۰۰	+۲۵۰	+۱۵۰	+۲۰۰	مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده
ب ۱۱۰۰				مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

(درس ۶ - صفحه ۶۳)

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

با توجه به اصل مزیت نسبی و هزینه فرصت، کشور A هزینه فرصت کمتری در تولید موز دارد، پس در تولید آن مزیت نسبی دارد.
(درس ۷ صفحه ۷۰ و ۷۱)

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفت را امضاء کردند و بیس کلینتون رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده آمریکا در طول مراحل امضای پیمان نفت بیان کرد: «نفت به معنای شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی‌هاست. اگر من به این امر باور نداشتم، هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم.»
علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این جمله مربوط به کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (بر تن و ودر) است.

گزینه ۲: این جمله مربوط به قرارداد گات است.

گزینه ۴: پیمان تجارت آزاد به پیمان نفت مشهور است و ارتباطی به قرارداد گات ندارد.

(درس ۷ صفحه ۷۳)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

طرفداران نظام اقتصادی سرمایه‌داری بر این باورند که بازیگر اصلی در میدان اقتصاد، بازار است و رقابت آزادانه در بازار باعث می‌شود تا اقتصاد کارایی بیشتری داشته باشد و بیشتر طرفداران آن از مالکیت خصوصی و حاکمیت عرضه و تقاضا بازار بر اقتصاد دفاع می‌کنند و یکی از شاخص‌ترین چهره‌ها در این نظام فکری، آدام اسمیت است.

(درس ۷ صفحه ۷۹)

۱۳۰. گزینه ۳ درست است.

الف) کارگران تنها طبقه‌ای هستند که حق دارند ساز و کارهای حاکم بر میدان اقتصاد را به اختیار و آگاهی خودشان تعیین کنند: مارکسیسم

ب) تصاحب بیشتر ابزارها و روش‌های تولید، هیچ مرزی جز رقابت‌ها و قیمت‌هایی که در بازار تعیین می‌شود، ندارد: سرمایه‌داری

ج) بر مالکیت اشتراکی تأکید دارد و بر این باور است که سرآغاز همه ظلم‌ها مالکیت خصوصی است و دولت‌ها موظفانند از اقشار ضعیف حمایت کنند: سوسیالیسم

(درس ۷ - صفحه ۷۹ و ۸۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

سه غلط متن و اصلاح آن‌ها:

* فارسی باستان ← پارسی یا فارسی * یادگار زیریران ← اوستا * هخامنشی ← ساسانی

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

موارد غلط و اصلاح آن‌ها:

ج) پارتی ← پهلوی
ه) آثار ادبی منثور و منظوم زبان پهلوی از میان رفته است.

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

موارد غلط و اصلاح آن‌ها در هر گزینه:

۲) رسمی ← درباری ۳) پیش از ورود اسلام ← پس از ورود اسلام

۴) «برافتادن» باید حذف شود.

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

گزینه پاسخ مربوط به افزایش آمیختگی زبان فارسی دری با زبان عربی است و نه استقلال ملی ایران

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

توجه: «تاریخ طبری» نام دیگر «تاریخ الرسل و الملوك» نوشته محمدبن جریر طبری و به زبان عربی است.

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

اصلاح گزینه پاسخ: دوره ترقی در همه زمینه‌های علمی بود و مردان مشهوری از آغاز تا پایان این دوره در فلسفه، طب و علوم دینی، سرگرم تألیف بودند.

۱۳۷. گزینه ۲ درست است.

قابل ذکر اینکه شعر حکمی به نام‌های اندرزی و تعلیمی نیز نامیده می‌شود.

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

توضیح ویژگی‌ها:

(۱) واژگان کهن (بر رسته - به کردار - ازین قیل ...) ولی متن فاقد تمثیل است. (متن داستان است)

(۲) «را» به معنی «به» - شبکه معنایی (ضخاک - مار - جادو ...)

(۳) دستور تاریخی (بترسیدندی - گفتندی ...) سجع بین (داشتی - برداشتی - نمودی ...)

(۴) «اندر» به جای «در» - تشبیه (دو پاره گوشت به کردار مار)

۱۳۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی تشبیهات و استعاره‌ها:

(۱) تشبیه: بالا به سرو * سرو بالای من استعاره از محبوب - جان استعاره و جان‌بخشی دارد. (۱ تشبیه - ۲ استعاره)

(۲) تشبیه: وصال به شهد - فراق به زهر * «فلک بی‌وفا» جان‌بخشی شده است. (۲ تشبیه - ۲ استعاره)

(۳) تشبیه: جنون به باد - من به شعله آتش - من به مجنون * جان‌بخشی بر جنون - شعله (۳ تشبیه - ۲ استعاره)

(۴) تشبیه: راحت به گوهر - خطر به موج * «بحر» استعاره از «عالم» (۲ تشبیه - ۱ استعاره)

۱۴۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده:

(۱) واژه‌آرایی (زبان - خنجر) واج‌آرایی (ج - ر - آ) فاقد جناس - تضاد

(۲) واژه‌آرایی (دیدیم - چشم - خواب) واج‌آرایی (د - ی - م) تضاد بین (دیدیم - ندیدیم) فاقد جناس

(۳) واج‌آرایی (د - ر - ر - ی) تضاد بین (گرم - سرد) (آب - آتش) جناس بین (قدر - در) فاقد واژه‌آرایی

(۴) واژه‌آرایی (آتش - رویت) واج‌آرایی (ر - و - ت / د) تضاد بین (درون - برون) جناس بین (درون - بیرون)

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی ارکان تشبیه در هر گزینه:

(۱) مشبه (کبک دری) مشبه‌به (کوه) ادات (چون) وجه شبه (پای در دامن پیچیدن)

(۲) مشبه (امواج بلا که خود استعاره دارد) مشبه‌به (زبان شکر که خود استعاره دارد) فاقد وجه شبه و ادات

(۳) مشبه (افکار تو) مشبه‌به (مژگان) ادات (همچو) وجه شبه (تیر یک ترکش بودن کنایه از یکدست و هماهنگ بودن)

(۴) مشبه (آتش) مشبه‌به (شمع) ادات (چو) وجه شبه (می‌چکد)

۱۴۲. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته شده:

(۱) نفس مجازاً لحظه * حسن تعلیل (به دلیل گناه لحظه‌ای من در آن مجلس، زندانی زلف خوشبوی محبوب شدم؛ در واقع، شاعر علت علاقمندی خود را این‌گونه توجیه می‌کند که در بند و زندانی زلف محبوب شده است.

(۲) جان‌بخشی (صبح - آفتاب) - اغراق در مصراع دوم: خورشید با دیدن چهره محبوب شعله‌ور شده است. (حسن تعلیل نیز مشهود است.)

(۳) هیچ تضاد و استعاره‌ای در بیت یافت نمی‌شود. (توجه: سنگ ره کنایه از باعث آزار و ناراحتی است.)

(۴) تشبیه: دیده به دریا - عکس چین زلف به موج بی‌پایان * «عکس» ایهام دارد به معنی انعکاس / وارونه.

۱۴۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های درست:

- (۱) تشبیه سپهر به کرسی
- (۲) اغراق: اینکه برای به‌دست آوردن یک معنی برجسته و متفاوت، فکرم به عرش سیر می‌کند، اغراق‌آمیز است.
- (۳) کف مجازاً به معنی دست است.

۱۴۴. گزینه ۱ درست است.

سجع‌های موجود در هر گزینه:

- (۱) کند - شود ← متوازی * کم - پر ← متوازن * می‌گوید - می‌کاهد ← متوازی * خاک - در ← متوازن * می‌دهد - می‌خواهد ← مطرف
- (۲) وصول - نجات ← متوازن * درجات - برکات ← متوازی
- (۳) نقد - بذل ← متوازن * برات - زکات ← متوازی * تعلل - تحمل ← متوازی
- (۴) خاک - راه ← متوازن * خام - راه ← متوازن * تربت - غربت ← متوازی * کنایه - اشاره ← متوازی * نمی‌فهمد - نمی‌داند ← متوازی

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- (۱) هر دو درست
- (۲) «شبنم و گل» تشخیص و بین «در - در» جناس همسان دیده می‌شود.
- (۳) از آنجا که در راه پرورش عشق بسیار گریسته‌ام باید منتظر توجه محبوب باشم. (حسن تعلیل) بیت فاقد اغراق است.
- (۴) (دیده - ریحان) به ترتیب مجاز از نگاه - هر گیاه خوشبو

۱۴۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی سجع‌ها:

- (۱) عشق - عاشق ← مطرف * جهان - نشان ← متوازی
- (۲) تنگدستی - مستی ← مطرف * تنگدستی - هستی ← مطرف * مستی - هستی ← متوازی
- (۳) تنگدستی - مستی ← مطرف * تنگدستی - هستی ← مطرف * مستی - هستی ← متوازی
- (۴) حلاوت - ارادت ← متوازی * بخورم - ببرم ← متوازی * زهر - درد ← متوازن * شاهد - درمان ← متوازن

گزینه پاسخ فاقد سجع و دارای واژه‌آرایی (بخت - من) است.

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

پاره‌های هر مورد:

(الف) - U - - UU - UU - U - (مورد ۴)	(ب) U - - UU - UU - U - (مورد ۳)
(ج) - U - - UU - UU - U - (مورد ۴)	(د) U - - UU - UU - U - (مورد ۳)
(ه) - U - - UU - UU - U - (مورد ۴)	

۱۴۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی موارد خواسته‌شده:

(۱) و ← صامت	ه ← مصوت	(۲) و ← مصوت	ه ← مصوت
(۳) و ← مصوت	ه ← صامت	(۴) و ← صامت	ه ← مصوت

۱۴۹. گزینه ۲ درست است.

اصلاح گزینه پاسخ: [-UU| - UU| - UU| - U -]

۱۵۰. گزینه ۱ درست است.

تقطیع هجایی و تعیین هجاهای کوتاه:

(۱) - UU - - UU - - UU - - U - (مورد ۵)	(۲) - U - - UU - UU - U - (مورد ۵)

۳) --|UU--|UU--|UU-- (۶ مورد) ۴) U|--U|--U|--U (۴ مورد)

۱۵۱. گزینه ۲ درست است.

قابل تذکر اینکه، رکن یا پایه همان پاره‌های یک مصراع و هجا یا بخش، بخش‌های کوچک‌تر مصراع هستند.

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

اصلاح موارد نادرست:

(ب) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف لحن می‌شود.

(د) اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر، عاطفه است.

(ه) وزن و آهنگ به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند.

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

در تمام گزینه‌ها به آداب و شرایط سخن گفتن اشاره شده است، ولی در گزینهٔ پاسخ بر (سکوت) تأکید شده است. مفهوم گزینه‌ها:

(۲) ابراز نارضایتی در وقت مناسب

(۱) تأکید بر سکوت و کم‌حرفی

(۴) پرهیز از ابراز سخنان آزاردهنده

(۳) پرهیز از سخن نابه‌جا

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

مفهوم تمام گزینه‌های غیر پاسخ: «حتمیت جدایی دو غیر همدل»، ولی مفهوم گزینهٔ پاسخ: «عدم امکان جدایی دوستی‌های معنوی» است.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

معنی واژهٔ تبیره: «دهل - کوس - طبل - نقاره» است.

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۲ درست است.

کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی خراسان رضوی است. (درس ۸ ص ۷۲)

۱۵۷. گزینه ۳ درست است.

یافته‌های باستان‌شناسی نشان می‌دهد که مردم ایران از حدود ۸ هزار سال پیش با چکش‌کاری بر روی رگه‌های طبیعی مس، برخی از ابزارها به‌ویژه مسی می‌ساختند. (درس ۸ ص ۷۴)

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

سرزمین اصلی ایلامیان شامل جلگهٔ خوزستان و مناطق کوهستانی زاگرس جنوبی و میانی بود. بر اثر تاخت و تازهای فرمانروایان سومری و اکدی، سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند. (درس ۸ ص ۷۶)

۱۵۹. گزینه ۲ درست است.

در قرون نخستین هجری، مورخان مسلمان ایران، مانند طبری و دینوری با استفاده از ترجمهٔ عربی از خدای‌نامه‌ها، تاریخ ایران باستان را نگاشته‌اند. (درس ۷ ص ۶۸)

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

در حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به‌وجود آمد. (درس ۸ ص ۷۵)

۱۶۱. گزینه ۲ درست است.

قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده، سنگ نوشته‌ای به خط کهن مصری است که بیش از ۴ هزار سال قدمت دارد. (درس ۱ ص ۳)

۱۶۲. گزینه ۱ درست است.

گاه‌شماری جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است. (درس ۲ ص ۱۵)

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

بسیاری از آثار باستانی گران‌بهای ایران، زینت‌بخش موزه‌های متعددی در کشورهای مختلف جهان به‌خصوص موزه‌های لوور در پاریس، بریتانیا در لندن، آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه و متروپولیتن در نیویورک هستند. (درس ۳ ص ۲۶)

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

مدتی پس از آنکه سومریان زندگی در شهرها را آغاز کردند، در مصر نیز تمدن شروع به جوانه زدن کرد. (درس ۴ ص ۳۸)

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

در حدود ۲۰۰۰ ق.م طایفه‌های بیابانگردی از دشت‌های اروپای شرقی به شبه‌جزیره یونان آمدند. این طایفه‌ها به‌تدریج و احتمالاً تحت تأثیر تمدن مینوسی، شهرهایی را برپا کردند که مهم‌ترین آن‌ها میسن نام داشت. (درس ۶ ص ۵۱)

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۴ درست است.

دید ترکیبی در جغرافیا مفهوم همه جانبه دیدن پدیده‌های جغرافیایی چه انسان‌ساخت و چه طبیعی را می‌رساند. که جغرافی دانان با این دید، برای مسائل مختلف برنامه‌ریزی می‌کنند. به‌عنوان مثال مشکل افزایش جمعیت بی‌رویه یک شهر یک موضوع جغرافیایی است که جغرافی دانان با کمک دید همه جانبه از شاخه‌های مختلف جغرافیایی مانند جغرافیای جمعیت، جغرافیای اقتصادی برای پراکندگی فعالیت‌های اقتصادی، فنون جغرافیایی برای تهیه نقشه شهر و ... این موضوع را مورد بررسی قرار می‌دهد تا بهترین راه حل را مشخص کند.

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

در مرحله آخر، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات (که در گام چهارم انجام داد)، پاسخ مسئله پژوهش (که در گام اول مورد بررسی قرار گرفت) را می‌یابد. او ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود (که در گام دوم تعیین شد) می‌پردازد. در صورتی که فرضیه یا فرضیه‌های یک پژوهشگر رد شود، پژوهشگر نباید دلسرد شود و پژوهش خود را بهبود پندارد، زیرا این پژوهش به کسانی که در پژوهش‌های مرتبط فعالیت خواهند کرد (در صورتی که این پژوهش را به‌عنوان پیشینه بررسی می‌کنند) و با این سؤال مواجه شده‌اند پاسخ می‌دهد و از طرح تکراری و دوباره آن جلوگیری می‌کند.

۱۶۸. گزینه ۴ درست است.

فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است در مراحل بعدی انجام شود جهت می‌دهد. فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه پژوهشگر به سؤال پژوهش است. پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه (بعد از جمع‌آوری اطلاعات، پردازش، پیشنهادهای نهایی را مطرح می‌کند) را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند. فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد. بنابراین آزمون فرضیه برای تأیید یا رد شدن در گام پنج یا نهایی مطرح می‌شود.

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

موقعیت مطلق دو موضوع طول جغرافیایی و عرض جغرافیایی را مطرح می‌کند. توجه داشته باشید طول جغرافیایی نوع آب و هوا را مشخص نمی‌کند اما حرکت توده‌های هوای ورودی کشور با طول جغرافیایی مرتبط است. زیرا حرکت برخی توده‌های هوای ورودی به کشور مانند توده هوای سودانی و مرطوب غربی در امتداد طول جغرافیایی رخ می‌دهد و اگر طول جغرافیایی ایران بسیار کم بود اثرات چندانی از این توده‌های هوا دریافت نمی‌کرد. از سوی دیگر عرض جغرافیایی یعنی فاصله از خط استوا و مدار راس‌السرطان و همچنین محدوده کمربند کم‌فشار حاره و پرفشار جنب حاره بر تنوع آب و هوایی ایران تأثیرگذار است و زاویه تابش مختلفی را به‌وجود آورده است. به‌طوری که شهرهای واقع عرض‌های پایین مانند بندر عباس، زاویه تابش عمودتری نسبت به شهرهای واقع در عرض‌های بالا مانند اردبیل دارند.

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

آب و هوای دارای رطوبت بالا (مانند آب و هوای شرجی) از عواملی است که طرح‌های نظامی، تاکتیک‌ها و تجهیزات نظامی، البسه و پشتیبانی از نیروها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به طور کلی از اردیبهشت تا مهرماه (دوره گرم سال و همزمان با فعالیت کمربند پرفشار جنب حاره در کشورمان)، در استان‌های جنوب غرب و جنوب کشور دما و رطوبت بالا برای نیروهای نظامی مشکل‌ساز می‌شود. در صورتی که در همین دوره در مناطق شمالی و غربی، مثل آذربایجان و کردستان شرایط برای فعالیت نیروهای نظامی مطلوب است. توجه داشته باشید این شرایط در دوره سرد سال معکوس می‌شود و استان‌های گرم‌تر برای فعالیت‌های نظامی مساعدتر خواهند شد.

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

در منطقه کوهستانی آذربایجان دو رشته کوه ارسباران یا قره‌داغ (نه آلاداغ که در شمال شرق قرار دارد) در شمال و رشته کوه مرزی ایران و ترکیه، شمال و غرب این منطقه را دربر گرفته است. علاوه بر این کوه‌ها، دو توده کوهستانی مهم دیگر، به نام‌های سهند و سبلان بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی، در این منطقه وجود دارند.

۱۷۲. گزینه ۴ درست است.

مرزهای سیاسی به‌طور کلی موقعیت نسبی دارد (نادرستی مورد «د»). زیرا پدیده ثابتی نیستند و ممکن است در گذر زمان دچار تغییر شوند. به‌عنوان مثال ۱۵ همسایه فعلی ایران همیشگی نبود و در گذشته این تعداد کمتر بود و در آینده ممکن است بیشتر یا کمتر شود. در پاسخ‌دهی به دو مورد «الف» و «ج» هم لازم است به درصد‌های فعلی مرز ایران با همسایگان توجه داشته باشیم. مطابق با شکل صفحه ۱۹، بیش از ۵۰ درصد مرزهای ایران را دریایی و رودخانه‌ای در بر گرفته است (۵۲/۷ درصد) و کمتر از ۵۰ درصد مرزها نیز مرزهای خشکی تشکیل داده است. مورد «ب» طولانی‌ترین و کوتاه‌ترین مرزها را وارونه نوشته است.

۱۷۳. گزینه ۱ درست است.

به‌طور کلی پدیده‌های جغرافیایی طبیعی یا انسان‌ساخت دو موقعیت دارند؛ موقعیت مطلق که ثابت است و موقعیت نسبی که اعتباری است و در زمان‌ها و شرایط مختلف تغییر می‌کند. توجه داشته باشید در این سوال دو نمونه موقعیت نسبی را مطرح کرده است. اما در انتها فعل «نمی‌دهد» را قرار داده است. بنابراین می‌توان گفت این سوال می‌خواهد این موضوع را ارزیابی کند که وقتی که یک پدیده موقعیت نسبی دارد بنابراین موقعیت مطلق را نشان نمی‌دهد. به بیان دیگر دسترسی به بازار خاویار دریای خزر و بزرگترین منابع انرژی نفت و گاز در خلیج فارس هردو موقعیت نسبی هستند و موقعیت مطلق را نشان نمی‌دهند.

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

کوه‌های مینیاتوری یا ناهمواری‌های مریخی بخشی از کوه‌های بشاگرد هستند که با کمک فرسایش طبیعی، اشکال زیبایی را به‌وجود آورده‌اند. این ناهمواری‌ها در استان سیستان و بلوچستان و کرمان قرار دارند. در فاصله بین این ناهمواری‌ها تا رسیدن به سواحل دریای عمان، عوارض طبیعی دیگری به نام گلفشان‌ها مشاهده می‌شود که در شکل‌های مختلف گنبدی، مخروطی و حوضچه‌ای تشکیل شده‌اند. این عوارض ساحلی در استان سیستان و بلوچستان و هرمزگان که دارای مرز ساحلی با دریای عمان هستند، قرار دارند. بنابراین استان سیستان و بلوچستان هردو عوارض را دارد و استان‌های کرمان و هرمزگان یکی از آنها را دارد.

۱۷۵. گزینه ۲ درست است.

توجه داشته باشید هر کدام از توده‌های هوای ورودی به کشورمان از ابعاد مختلفی ممکن است مورد توجه قرار بگیرند. از جمله جهت ورود به ایران، زمان ورود به ایران، اثرات آب و هوایی آنها و ... در این سوال جهت جغرافیایی آنها یعنی از جهتی که عمدتاً وارد کشور می‌شوند مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند. به‌طوری که اگر به نقشه و شکل صفحه ۳۹ با دقت نگاه کنیم خواهیم دید که سیبری تنها توده هوایی است که از سمت شمال شرق وارد کشور می‌شود. مرطوب غربی و سودانی هردو از غرب، موسمی از جنوب شرق و گرم و خشک از سمت جنوب غربی وارد کشورمان می‌شوند و هر کدام به نوعی بر آب و هوای ایران اثرگذار هستند.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند. هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند. اما اگر مردم به ارزش‌هایی که در قلمرو آرمانی جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، عمل نکنند، قلمرو واقعی از آرمان‌ها فاصله می‌گیرد. مرز بین قلمرو واقعی و قلمرو آرمانی براساس عمل مردم تغییر می‌کند. (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۲)

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

حقایق هرچند خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند. یعنی برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همان‌گونه که امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد. (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۷)

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

اگر جوامع حقایق را نشناسند، و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند، (علت) از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی‌دارند. (پیامد) - ص ۵۷

آرمان اجتماعی تصوّر اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد، خانواده و... است. (مفهوم) - ص ۵۲
ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، امادر عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد و ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد. (علت) - ص ۵۲ (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۲ - ۵۶ - ۵۷)

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

مورد اول و دوم فقط بخشی از قلمرو آرمانی هستند، اما مورد سوم نه در قلمرو آرمانی وجود دارد و نه در قلمرو واقعی... پدیده‌ای در یک جهان اجتماعی در قلمرو آرمانی قرار می‌گیرد و در جهان اجتماعی دیگری در قلمرو واقعی قرار دارد؛ مثلاً امنیت، برای یک کشور آشوب‌زده، پدیده‌ای در قلمرو آرمانی و برای یک جامعه بسامان، در قلمرو واقعی است.

در یک جهان اجتماعی نیز، پدیده‌ای در زمانی، آرمان محسوب می‌شود و در زمان دیگری لباس واقعیت می‌پوشد؛ مثلاً استقلال سیاسی در ایران، پیش از انقلاب اسلامی یک آرمان بود که با انقلاب اسلامی به یک واقعیت تبدیل شد. حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود و از جامعه‌ای به جامعه دیگر نیز متفاوت است. (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۵)

۱۸۰. گزینه ۱ درست است.

هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و براساس خرافات شکل گرفته باشد، ارزش‌های باطل در جهان اجتماعی هستند.

- حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان درباره انسان و جهان را با روش‌ها و علوم تجربی نمی‌توان شناخت.

(درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۴)

۱۸۱. گزینه ۴ درست است.

- وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند. (غلط) (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۱)
- تلاش برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند. (درست) (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۲)

- حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و کنش‌ها، براساس آگاهی یا جهل، توجه یا بی‌توجهی مردم جهان‌های اجتماعی مختلف نسبت به آن‌ها تعیین نمی‌شود. (غلط) (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۶)

- علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند. (غلط) (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۵) (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۱ - ۵۲ - ۵۵ - ۵۶)

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند. وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل می‌کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند.
(درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۲)

۱۸۳. گزینه ۲ درست است.

- در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به‌وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.
در نگاهش آدمی آب و گل است / کاروان زندگی بی‌منزل است (اقبال لاهوری)
- رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.
- جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. از این روند، به زوال معنا و «عقلانیت ذاتی» یاد می‌شود. (درس ۶ - فصل ۱ - ص ۴۸ و ۴۹)

۱۸۴. گزینه ۳ درست است.

ترتیب پدیده‌های زیر از کلان به خرد عبارت است از:

سیستم آموزش حضوری - وزارت آموزش و پرورش - مدرسه - کلاس درس - دانش‌آموز - مدادپاکن
* نکته آموزشی: سیستم آموزش حضوری پدیده‌ای کلان‌تر از وزارت آموزش و پرورش در کشورهاست، زیرا پدیده‌ای جهانی است و در تمامی کشورها از آن به نوعی استفاده می‌شود.
(درس ۴ - فصل ۱ - ص ۲۷)

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

عده دیگری از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.
(درس ۵ - فصل ۱ - ص ۳۹)

۱۸۶. گزینه ۴ درست است.

شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگونی می‌سازد. همچنین ورود پدیده‌های طبیعی (غیراجتماعی) به جهان اجتماعی، باعث گسترش جهان اجتماعی نیز می‌شود.
(درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۲)

۱۸۷. گزینه ۴ درست است.

پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آنجا که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند. (درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۴)

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

- گزینه‌های ۲ و ۳ ارادی نیستند؛ بنابراین کنش محسوب نمی‌شوند.
- گزینه ۱، ارادی است و به اختیار خود انسان صورت می‌گیرد؛ پس کنش است. (درس ۱ - فصل ۱ - ص ۴)

۱۸۹. گزینه ۳ درست است.

کارگران، کشاورزان، دانش‌آموزان، معلمان، ... و نهادهایی چون آموزش و پرورش، خانواده و ... اعضای جهان اجتماعی هستند. این اعضا، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند.
گیاهان و جانوران به سبب اینکه پدیده‌های طبیعی هستند، اعضای جهان اجتماعی محسوب نمی‌شوند. (درس ۳ - فصل ۱ - ص ۱۹)

۱۹۰. گزینه ۲ درست است.

- در این جهان اجتماعی، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند.
- در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به‌وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.
(درس ۶ - فصل ۱ - ص ۴۸)

منطق

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.
در تصدیق اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا سلب می‌کنیم، مانند مجموع زوایای مثلث دو قائمه است اگر یک تصدیقی مجهول باشد به کمک استدلال می‌توان آن را روشن کرد.
۱۹۲. گزینه ۱ درست است.
سه ساعته، با سه تا ساعت یا در عرض سه ساعت؛ که می‌تواند باعث بروز مغالطه اشتراک لفظ شود.
۱۹۳. گزینه ۳ درست است.
در این عبارت مرجع ضمیر در «دوستش» مشخص نیست که دوست خواهرم است یا دوست مادرم.
۱۹۴. گزینه ۱ درست است.
در این گزینه دلالت التزام به کار رفته است ولی در سایر گزینه‌ها دلالت مطابقت وجود دارد.
۱۹۵. گزینه ۴ درست است.
به‌کار بردن کلماتی که ظاهری مشترک دارند مانند «شیر، سیر، بادیه و...» می‌تواند منجر به مغالطه اشتراک لفظ گردد.
۱۹۶. گزینه ۱ درست است.
اگر مفهومی یک فرد خارجی داشته باشد و بقیه مصادیق آن فرضی و ذهنی باشند، آن مفهوم کلی است.
۱۹۷. گزینه ۲ درست است.
آن دانش‌آموز، کوه دماوند، تهران، الله، کعبه، این درخت جزئی هستند.
یک گل، مفهوم کلی، مفهوم جزئی، دیو، صندلی، مهرماه کلی هستند.
۱۹۸. گزینه ۳ درست است.
اگر «ب» عام‌تر باشد یعنی علاوه بر «الف» شامل مصادیق دیگری هم می‌شود، یعنی بعضی «ب‌ها»، «الف» هستند و بعضی «ب‌ها»، «الف» نیستند.
۱۹۹. گزینه ۴ درست است.
هیچ میوه‌ای درخت نیست و هیچ درختی میوه نیست پس رابطه آن‌ها تباین است. اما رابطه درخت و رشدکننده، عموم و خصوص مطلق است زیرا هر درختی رشدکننده است. ولی بعضی رشدکننده‌ها درخت هستند، بعضی رشدکننده‌ها درخت نیستند؛ مثلاً انسان یا اسب و غیره هستند.
۲۰۰. گزینه ۴ درست است.
تعریف از طریق ذکر مصادیق برای مواردی مناسب است که بتوان به نحوی نمونه‌هایی از آن را به مخاطب نشان داد.
۲۰۱. گزینه ۱ درست است.
به جز کسی که در دبستان درس می‌خواند، کسانی که در دبیرستان هم درس می‌خوانند دانش‌آموز محسوب می‌شوند پس تعریف، جامع همه دانش‌آموزان نیست، ولی تعریف مسیحی به انسانی که به وجود خدا معتقد است، مانع نیست زیرا مانع از ورود افراد غیر در این تعریف نشده است و به جز مسیحی این تعریف شامل، مسلمان و یهودی و ... هم می‌شود.
۲۰۲. گزینه ۴ درست است.
در سایر گزینه‌ها نتیجه استدلال‌های استقرایی ضعیف است ولی در این گزینه چون تمام متولدین ماه گذشته براساس آمارهای ثبت احوال بررسی شده‌اند، دارای نتیجه‌ای قوی است.
۲۰۳. گزینه ۳ درست است.
توجه به وجوه اختلاف نمونه‌ها از شرایط استقرای تعمیمی قوی نیست.
۲۰۴. گزینه ۲ درست است.
قضیه شخصییه یک قسم از قضیه حملی است و موضوع آن مفهومی جزئی است و موضوع قضایای شخصییه همواره دارای علامت مثبت است یعنی همه مصادیق موضوع که همان یک مصداق است مورد نظر است.
۲۰۵. گزینه ۱ درست است.
در گزینه ۲ و ۳، قضیه اول شرطی است و دومی حملی است. در گزینه ۴، هر دو قضیه حملی است.